

Seat No. : _____

TP-103
B.A. Sem.-III
May-2013
Gujarati (Core 203)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ સૂચવે છે.

૧. (અ) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રમુખ લક્ષણો જણાવો. ૨૮

અથવા

મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબળો જણાવો.

(બ) કૃતિ સમીક્ષા કરો :

ભરતેશ્વર બાહુબલિ રાસ

અથવા

વસંતવિલાસ

(ક) એક સર્જકના સાહિત્ય પ્રદાન વિશે નોંધ આપો :

નરસિંહ અથવા ભાલણ

(ડ) રાસ સાહિત્ય સ્વરૂપનો પરિચય આપો.

અથવા

મધ્યકાલીન સાહિત્યના પ્રમુખ પ્રવાહોનો પરિચય આપો.

૨. (અ) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિશેષતા જણાવો. ૧૬

અથવા

મધ્યકાલીન ગદ્યસાહિત્ય વિશે ટૂંકીનોંધ લખો.

(બ) કોઈપણ બે દુહાનો અનુવાદ કરો :

(૧) વાયસુ ઉડ્ડાવન્તિઅએ પિઉ દિઠ્ઠ સહસન્તિ

અદ્ધા વલયા મહિહિ ગય અદ્દા કુટ્ટુ તડત્તિ.

- (૨) ભલ્લા હુઆ જુ મારિયા બહિણિ મહારા કન્તુ;
લજ્જેજ્જં તુ વયસિઅહુ, જઈ ભગ્ગા ધરૂ એન્તુ
- (૩) પાઈ વિલગિગ અંત્રડી સિરુ લહસિઉ ખન્ધસ્સુ;
તો વિ કટારઈ હત્થડઉ બલિ કિજ્જઉ કન્તસ્સુ
- (૪) પુત્તે જાએ કવણુ ગુણુ અવગુણુ કવણુ મુએણ;
જા બપ્પીકી ભૂંહડી ચમ્પિજ્જઈ અવરેણ.

(ક) એક નોંધ આપો :

મીરાંના પ્રેમલક્ષણા ભક્તિના પદોની વિશેષતા

અથવા

નરસિંહના પ્રેમલક્ષણા ભક્તિના પદોની વિશેષતા

(ડ) એક નોંધ આપો :

ધીરાની કાફી

અથવા

ભોજાના ચાબખા

૩. (અ) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના કેન્દ્રમાં ધર્મ છે – કારણ આપો.

૧૨

અથવા

ભક્તિબોધની કવિતા સાથે જોડાયેલા કવિઓના નામ આપો.

(બ) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની મહત્વની જૈન કૃતિઓ તથા સર્જકોના નામ આપો.

અથવા

મધ્યકાળની મહત્વની જૈનેતર કૃતિઓ તથા સર્જકોના નામ આપો.

(ક) કોઈ એક સર્જકના જીવન વિશે અત્યંત ટૂંકીનોંધ આપો :

મીરા **અથવા** ભાલણ

(ડ) પદ એટલે શું ?

અથવા

ફાગુ એટલે શું ?

- (૧) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં કયો વિષય પ્રધાનપણે પ્રયોજાયો નથી ?
(અ) વૈરાગ્ય (બ) ધાર્મિકતા
(ક) નીતિપરાયણતા (ડ) પ્રકૃતિ
- (૨) નેમિનાથ-ફાગુના રચયિતાનું નામ શું છે ?
(અ) સમરચંદ્ર સૂરિ (બ) જયસિંહ સૂરિ
(ક) રાજશેખર સૂરિ (ડ) જિનપંથ સૂરિ
- (૩) નરસિંહનો પ્રિય છંદ કયો છે ?
(અ) ઝૂલણા (બ) ચોપાઈ
(ક) હરિગીત (ડ) શિખરિણી
- (૪) સ્થૂલિભદ્ર-ફાગુમાં કોના જીવન પરિવર્તનની કથા આવે છે ?
(અ) સ્થૂલિભદ્ર (બ) કોશા
(ક) નેમિનાથ (ડ) રાજિમતિ
- (૫) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના આરંભકાળે કોનું શાસન હતું ?
(અ) મરાઠા (બ) મુસલમાન
(ક) સોલંકી-વાઘેલા (ડ) અંગ્રેજ
- (૬) શ્રીધર વ્યાસ રચિત 'રણમલ્લ-છંદ' કયા સ્વરૂપનું કાવ્ય છે ?
(અ) રાસ (બ) આખ્યાન
(ક) છપ્પા (ડ) પ્રબંધ
- (૭) ભાલણના કયા દેવની ભક્તિના પદો પ્રસિદ્ધ છે ?
(અ) કૃષ્ણ (બ) શિવ
(ક) રામ (ડ) હનુમાન
- (૮) મુસ્લિમ કવિ અબ્દુલ રહેમાન પાસેથી કઈ કૃતિ મળે છે ?
(અ) સંદેશક રાસ (બ) વસંતવિલાસ
(ક) હંસાઉલી (ડ) ત્રિભુવનદિપક પ્રબંધ
- (૯) મોટાભાગના મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનું માધ્યમ કયું છે ?
(અ) ગદ્ય (બ) પદ્ય
(ક) અછાંદસ (ડ) અપદ્યાગદ્ય

(૧૦) કાન્હડદે-પ્રબંધના નાયક કાન્હડદેના પુત્રનું નામ જણાવો.

- (અ) સામંતસિંહ (બ) માલ દે
(ક) વીરમદે (ડ) સાંતલ

(૧૧) નરસિંહ મહેતા કયા પ્રકારની કવિતા માટે વધુ જાણીતા છે ?

- (અ) છપ્પા (બ) કાફી
(ક) પ્રભાતિયા (ડ) આખ્યાન

(૧૨) માણિક્ય સુંદર સૂરિની નોંધપાત્ર ગદ્યકૃતિનું નામ આપો.

- (અ) ષડાવશ્યક-બાલવબોધ-વૃત્તિ (બ) મુગ્ધાવબોધ ઔક્તિક
(ક) પૃથ્વીચંદ્ર ચરિત્ર (ડ) બાલશિક્ષા

(૧૩) નરસિંહજીકા માયરા કૃતિ કોના નામે મળે છે ?

- (અ) નરસિંહ (બ) મીરાં
(ક) ભાલણ (ડ) હેમચંદ્રાચાર્ય

(૧૪) બાણભટ્ટની 'કાદંબરી'નો અનુવાદ કયા કવિએ આપ્યો ?

- (અ) ભાલણ (બ) નાકર
(ક) વિશ્વનાથ જાની (ડ) ધીરો